

Redaktorka v terénu

V březnu jsem obcházela Vás, čtenáře, obyvatele Rožmberka nad Vltavou a Přízeře, abych zjistila, jak se Vám líbí podoba Rožmberského zpravodaje. Povídali jsme si, jak jste spokojeni s obsahem a hledala jsem nová témata a náměty. Náš zpravodaj je tady pro nás všechny. A mým přáním je, aby se každý těšil na nové číslo a s potěšením v něm listoval a četl o akcích, aktivitách i o plánech rožmberského dění.

Když jsem vyrážela „do terénu“, neměla jsem zrovna velká očekávání. Popravdě jsem čekala odpovědi typu „ano“, „ne“, „nevím“. Proto mě mile překvapilo, jak jste se rozpovídali a kolik zajímavých postřehů jsem se dozvěděla.

Ráda bych zde povídání s Vámi stručně shrnula:

„Čtete Rožmberský zpravodaj?“

Až na několik výjimek jste odpovídali „Ano“.

„Líbí se vám Rožmberský zpravodaj?“

Opět zaznělo ve většině případů „Ano“.

Další odpovědi byly:

„Málo stran“, „Nelíbí“, „Někdy ano, někdy ne“, „Nevím“, „Většinou ano“, „Jak kdy“

„Je něco, co vám v našem periodiku chybí? Co byste si rádi přečetli?“

Nejčastěji se opakovaly odpovědi zaměřené na historii (hradu, města – soužití lidí, dílny a firmy, které zde fungovaly; zaniklých vesnic).

Dále jste mluvili o těchto oblastech: inzerce, bazárek, křížovky, omalovánky pro děti nebo hádanka, recepty, zahrada. Rádi byste se dozvěděli také více o politickém dění – informace o práci vedení města a zastupitelů, chystané a naplněné projekty – „Chtěl bych si přečíst, kdo a co ze zastupitelů navrhuje a jestli se dodrží předvolební sliby“, „Proč nepíšete více o zastupitelích?“

Zaznělo přání dozvědět se více informací od místních podnikatelů.

„Chtěla bych do časopisu nějaké novinky. Chce to prostě mladší a modernější pohled. Mohla by tam být kolonka, kdy má pošta otevřeno.“

A mnohokrát zazněla odpověď „Nevím.“

pokračování na straně 2

Redaktorka v terénu

pokračování z titulní strany

„Máte nějaké výtky?“

Odpovídali jste:

„Ne“, „Ani ne“, „Bývalo tam více informací“, „Nemám výtky, je tam vše co se děje a plánuje.“

„Chcete něco vzkázat do redakce?“

Opravdu hodně lidí zakroutilo hlavou, že nemají žádný vzkaz, ale slyšela jsem i pochvaly a jsem za ně velmi ráda.

„Dělejte to jak to děláte“, „Ať se daří“, „Děláte to dobře“, „Patří vám dík“ „Pokračujte dál, máte mou podporu“, „Jsem rád, že píšete“, „Pokračujte ve skvělé práci“, „Jen tak dál, pokračujte“, „Vydržet.“

U této otázky jsem se docela nasmála. Velký dík za krásná slova.

Zeptala jsem ještě na otázky netýkající se přímo časopisu, ale týkající se našeho města.

„Kdybyste měl/a vybrat jednu věc, se kterou jste v našem městě nejvíce nespokojen/a, která by to byla?“

Odpovědi se točily hlavně kolem těchto témat - úklid exkrementů, chování lidí a místní politiky.

„Nemáme pořádné hřiště pro děti a sportovní hřiště s tyčemi na venkovní posilování“, „Nepřátelství občanů mezi sebou“, „Stále se někteří lidé mračí“, „Pesimistický náladění lidí“, „Všechno se dělá jenom pro Rožmberk a Přízeř vynechávají z investic“, „Každý zastupitel by měl zveřejnit, co dělá pro obec“, „Organizace práce. Že mi někdo přijde domů bez ohlášení“, „Neohlášení odstávky vody a elektřiny“, „Nepořádek před některými domy“, „Parkování“, „Rozbité silnice“, „Neuklizená hovínka od psů“, „Toulavé kočky“, „Špatně zabezpečený obchod“, „Dřevo na náměstí“, „Značky kolem rybníčku na Přízeři“, „Pytle u jezu.“

„S čím jste v našem městě nejvíce spokojen/a?“

„Baví mě, že je tu kulturní spolek“, „Že tu nebudou vrtule a na řece elektrárna“, „Že nepovede cyklostezka přes latrán“, „Placení parkovného“, „Maximální pochvala paní Petrákové“, „Lidé k sobě mají už blíž“, „Když potkám starostu, že se na mě usmívá a mohu si s ním otevřeně pohovořit“, „Líbí se mi celé městečko.“

Dále zazněla slova vděčnosti za: poštu, doktora, hasiče, bankomat, nahrávky ze zastupitelstva, údržbu města - „Máme to tady hezké a čisté“

a „Jsou upravená prostranství, dětské akce, ples, odstranění starých vraků.“

Na těchto reakcích se mi líbí, že máme co chválit a máme se z čeho těšit.

Tato anketa mě velmi bavila. Bylo opravdu milé povídat si se všemi, co jsem potkala. Máte mé velké díky za to, že se tímto způsobem podílíte na našem zpravodaji. Vaše názory jsou důležité a stěžejní pro budoucnost tohoto periodika a budou dále rozvíjeny v příštích číslech zpravodaje. Těším se na další spolupráci a hlavně na to, že příště potkám víc lidí a poslechnu si další názory a podněty.

- Hanka Suchá -

V dubnu oslaví významné životní jubileum:

František Krotký
Ludvík Němček

Přejeme pevné zdraví a hodně elánu do dalších let!

Novinky ze stolu našeho starosty

V této rubrice starosta připomene důležité okamžiky z práce zastupitelstva a úřadu města.

- Dokončili jsme rekonstrukci rozvodů pitné vody na Horních Jílovicích. Původní, dnes již nevyhovující, materiál rozvodů byl nahrazen polyethylenem.
- Zahájili jsme rekonstrukci zdroje a rozvodu pitné vody pro kemp. Cílem je uložit rozvod vody od studny ke kempu pod zem. Trubky se léta válely mezi stromy po povrchu bez ochrany. Dále bude instalována akumulace, která zajistí dostatečnou rezervu pro nárazové zvýšení odběru nebo pokles vydatnosti zdroje. Bylo provedeno geodetické zaměření trasy vodovodní elektrické přípojky do kempu. Tato opatření také umožní zlegalizovat zdroj vody pro kemp a zajistit věčné břemeno pro obě přípojky na pozemcích, které patří Lesům ČR.
- Byli jsme nuceni provést zásadnější opravu flotačního válce na čistírně odpadních vod na Přízeři. Došlo k havarijnímu stavu, který by nevydržel do plánované celkové rekonstrukce.
- Za účasti nájemníků městského domu Rožmberk nad Vltavou 91 probíhá vyklízení půdního prostoru. Následně budou posouzeny statické možnosti stropu a krovu. Cílem je vybudování půdní vestavby a vznik dalšího bytu.
- Proběhlo úvodní jednání se zástupci Lesů ČR lesním správcem Ing. Kordačem a revírníkem Ing. Kučerou ve věci chystané těžby podél cesty na „Švýcarák“ (konzultace k připravované trase cyklostezky na stejném místě. Předmětem jednání byl také dopad těžby v lesích na komunikace v majetku města.

- Naplno se rozjely přípravy na turistickou sezonu. V souvislosti s tím musím zmínit, že máme velké rezervy v třídění odpadů. Ukazuje se, že výmluva na turisty je lichá. I mimo sezonu je mnohým občanům zatěžko uložit papír (a nejen papír) tam, kam patří. Novým nešvarem je venčení psů na fotbalovém hřišti, aniž by majitelé po svých miláčcích uklidili.

- Bohuslav Čtveráček -

Smart Info

Bezplatná služba

Jednoduchá a rychlá registrace

Možnost výběru kategorií zpráv

Jeden účet pro více služeb

Osobní údaje v bezpečí

Vážené občane,
naše město Vám nabízí možnost bezplatné služby Smart Info na odesílání důležitých informací a zpráv z města přímo do Vašich mobilů pomocí SMS nebo na Váš e-mail. Více informací o registraci k odběru zpráv naleznete na webových stránkách města. www.mestorozmberk.cz

K odběru zpráv se můžete zaregistrovat

Na webových stránkách

Zaregistrovat se

nebo

Jednoduše načtením QR kódu

Uzávěrka dalšího čísla Rožmberského zpravodaje je 19. 4. 2024

Rožmberský zpravodaj – periodický tisk územního samosprávného celku Města Rožmberk nad Vltavou. Vydává Město Rožmberk nad Vltavou, Rožmberk nad Vltavou 2, 382 18, IČ: 00246115 | **Registrační značka:** MK ČR E 23671 | Vydáváno 1x za měsíc nákladem 200 ks | **Datum vydání:** 3. 4. 2024 | V Rožmberském zpravodaji nejsou uvedeny akademické tituly | **Odpovědná redaktorka:** Jana Adamko | **Redakční rada:** Jana Adamko, Lenka Tomková, Drahomíra Čížková, Hana Suchá, František Fazekas | **Kontakt pro příspěvky, informace a inzerci:** podatelna@mestorozmberk.cz, tel.: 380 749 820 | **Grafika a sazba:** František Fazekas | **Tisk:** TISKÁRNA ČERNÝ s.r.o.

Nová cisternová stříkačka CAS 20/4000/240 JSDH Rožmberk nad Vltavou – Přízeř

Po zveřejnění výzvě Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky na poskytnutí účelové investiční dotace na rok 2024 pro JSDH (Jednotky sboru dobrovolných hasičů) jsme samozřejmě zareagovali. Vedení města se shodlo zúčastnit se této výzvy, hlavně z důvodu zastaralé, i když funkční, techniky (rok výroby 1985). Funkční díky svědomité údržbě dobrovolných hasičů. Do 1. listopadu 2023 musely být podány žádosti. Nad formuláři zasedli starosta Mgr. B. Čtveráček, Ing. V. Krotká a velitel JSDH S. Krabatsch. Po několika dnech, spíše noci po pracovní době, se podařilo včas a bezchybně odeslat žádost. Poté jsme čekali, zda budeme zařazeni do programu, což se podařilo. Z celorepublikové účasti jsme v hodnocení všech kritérií skončili na 42. místě se 14 body. Jen pro srovnání, první bylo město Mimoň z Libereckého kraje s 18 body. Po zařazení do programu čekal naše trio

ještě jeden krok, a to žádost o Poskytnutí investiční dotace pro Jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí Jihočeského kraje, zveřejněnou 26. 1. 2024 Krajským úřadem Jihočeského kraje. Tato iniciativa by měla vyvrcholit nejpozději v roce 2026 převzetím nové cisternové stříkačky pro Sbor dobrovolných hasičů Rožmberk nad Vltavou – Přízeř. Bylo by příjemné, kdyby se podařilo získat ještě pár dobrodinců, jež by se chtěli podílet na financování potřebné cisternové stříkačky, která bude nejenou přítomna u požárů, technických podpor, ale i u pomoci při transportu pacienta či dalších potřebných akcích stejně jako její, v současné době ještě sloužící, předchůdkyně. I když se píše cisternová stříkačka, je to jen polovina vozu, druhá polovina už je vybavena i pro technické zásahy. Vůz je určen pro 6 členou posádku s výbavou k hasebnímu zásahu i pro technické zásahy.

Technické zásahy: dýchací přístroje, hadice, lana, žebříky, páčidla, čerpadla, centrála, motorové pily a další důležité vybavení pro každý typ zásahu.

Finance:

cisternová stříkačka je v hodnotě: 10 mil. Kč

dotace hasičského záchranného sboru ČR: 4 mil. Kč

dotace Jihočeského kraje: 1,5 mil. Kč

zbylá částka je na Městě Rožmberk nad Vltavou

Od koho bych čekal finanční podporu a koho bych rád oslovil: Obec Malšín, Národní památkový ústav, Lesy ČR, Agrowald s.r.o. a v Rožmberku nad Vltavou podnikající subjekty.

- Marek Kukolík, foto: Jan Krch Photo -

Křest piva pro sportovce

Během sobotního odpoledne dne 16. 3. 2024 se v místním pivovaru nezahálelo. Od 15 hodin se zde konal křest piva SPORT BEER, které je díky svému nízkému obsahu alkoholu určeno především sportovcům, vhodné je i k vodě nebo k práci. Zacíleno je na vodáky, cyklisty, ale i na

lyžaře nebo každého, kdo uvítá říznou chuť pětkrát chmeleného piva s nízkým obsahem alkoholu. Majitel pivovaru Martin Neudörfel by rád navázal na historii a obnovil tradici zásobování pivem v oblasti kolem lipenského jezera a místech patřících do regionu. Akce byla plánována pro předem zvané hosty, dále starosty okolních obcí, členy městské rady Města Rožmberk nad Vltavou a místní podnikatele. Kmotry piva se stali senátor Tomáš Jirsa a předseda Turistického spolku Lipensko, Jiří Mánek. Začalo se prohlídkou pivovaru, kde se hosté postupně dostali do prostor malé tankovny, ve které se křest nového piva uskutečnil. Poté se hosté přesunuli do prostoru lihovaru, popřáli pivu SPORT BEER „ať chutná“ a užili si ochutnávku dalších piv místního pivovaru, teplý a studený raut. Do budoucna Pivovar Rožmberk plánuje akci Tour de SPORT BEER a chce udělat nabídku restauracím a prodejcům rožmberského piva s označením jejich vlastních podniků jak na táčku, tak i na etiketě.

- Martin Tomka -

MDŽ a Růže pro ženy

Mezinárodní den žen má více než stoletou historii. Jedná se o připomínku události z roku 1908, kdy newyorské švadleny vyhlásily stávkou. Usilovaly o kratší pracovní dobu, lepší platy, hlasovací právo a konec dětské práce. Poprvé se svátek žen slavil 28. února 1909. Datum 8. března se ustálilo až po první světové válce.

Tento svátek je důvodem k velkým oslavám například v Rusku, kde ženy dostávají opravdu luxusní dárky a obchody praskají ve švech podobně jako v Americe na Valentýna.

Italky mají 8. března vstup zdarma do muzeí a památek.

V Turecku se pořádají v restauracích a klubech dámské jízdy.

Asi nejvíce k původu tohoto svátku se přibližují ženy v Argentině, které se vydávají do ulic a bojují za svá práva. Podle všeho se jim to docela daří – roku 2020 země legalizovala potraty.

V České republice se dnes nejedná o státní svátek, ale o významný den

bez bujarých oslav. Kvůli vzpomínkám na socialistickou propagaci tohoto dne se řada lidí staví k jakýmkoliv oslavám MDŽ vlažně. Stejně tak i karafiáty jsou dodnes považovány za „květinu socialismu“.

Ač žijeme ve vyspělé zemi, ženy mají i u nás pořád za co bojovat. Důkazem jsou stále přetrvávající rozdíly mezi platy žen a mužů na stejných pozicích, těžká situace samoživitelek, či žen vracejících se po mateřské dovolené zpět do práce.

V Rožmberku nad Vltavou se pro ženy již tradičně koná akce Růže pro ženy. V příjemném prostředí kavárny Lar Cafe se u kávy a zákusku sešly ženy z Rožmberka nad Vltavou, Přízeří i Metlice. Domů pak odcházely jak jinak než s růží.

- Jana Adamko, foto: Eliška Tomková -

Toulky po našem okolí

Jedno sobotní dopoledne jsme byly dotazem nachytány a díky našim neznalostem přistiženy z neznalosti našeho okolí. Hned druhý den jsme se domluvily, že vyrazíme za poznáním. Naše cesta začala podél potoka, který vyúsťuje do řeky Vltavy a my se vydaly proti jeho proudu až na Přízeř. Chůze nebyla snadná, jednou jsme šly po pravé straně potoka, chvíli po druhé straně podle toho, jak nám to terén dovolil. Cestou jsme viděly spoustu krásných jarních květů a bylin a při stoupání do kopce nám bylo takové horko, že jsme si sundaly bundy a schovaly je pod kořeny. Věřily jsme, že touto cestou nikdo moc nechodí a bundy tam při zpáteční cestě najdeme. Po celou dobu tohoto dobrodružství jsme byly udiveny, co dokáže příroda vytvořit. Nádherné mechové koberečky v lese, na kamenech, v korytě potoka. Mezi touto nádhrou nás ale překvapilo, kolik se zde válí odpadků v podobě plastů, plechovek a skla. Co jsme mohly, jsme sebraly a odnesly s sebou. Čím blíže jsme podél potoka přicházely k Přízeří, začalo nás znepokojovat, proč se voda v potoce kalí a odkud vlastně do tak krásné přírody přitéká. Tím nám vzniklo i téma k zamyšlení. Proč? A odkud? Třeba příště budeme v prozkoumávání pokračovat dál. Nedělní odpoledne jsme si udělaly velmi příjemné a při vkládání fotek na facebookový profil jsme si uvědomily, jak máme

krásnou přírodu v našem blízkém okolí a ještě nás hřál dobrý pocit, že jsme trochu ulehčily přírodě o pytel odpadků. Jarní počasí a krása přírody láká k takovýmto procházkám a aktivitám. Určitě zase brzy vyrazíme, třeba opačným směrem.

- Nela Kozáková a Anička Pechová -

Vynášení Smrtky

V sobotu 9.března 2024 jsme se v Rožmberku nad Vltavou rozloučili se zimou a přivítali jaro. Zvyk vynášení smrtky pochází ještě z dob před křesťanstvím a jeho smyslem je nejen symbolicky ukončit zimu, ale také se zbavit, vynést, hodit do vody, či spálit svá trápení a bolesti. Někde se používá název Smrtka, jinde Morana, Morena, Mařena nebo Zima. Pro naše předky byla tato událost jedna z nejvýznamnějších v roce. Oproti jiným společenským událostem v průběhu roku se tato liší tím, že hlavními „organizátory“ jsou děti, dospívající a mladí lidé. Jsou to totiž právě oni, kteří jsou symbolem naděje v lepší budoucnost. Figurína z klacků, starých šatů a sena je nesena vesnicí, aby do sebe nasála chlad, strach a úzkosti, které na chudé vesničany dopadaly právě ke konci zimy s ubývajícími zásobami. Někde se pak figurína pálila v ohni, tam kde byl

dostupný vodní tok, tak se vhazovala do něj.

Smrtku jsme v Rožmberku nad Vltavou vynášeli již potřetí. Jak velí tradice, děti vytvořily figurínu a odnesly ji průvodem na most, odkud ji shodily do Vltavy. Na oslavu příchodu jara si pak děti namalovaly květináček, naplnily ho hlínou a nakonec zasely semínka. Oheň a buřty nesměly chybět.

- Jana Adamko, foto: Eliška Tomková -

Přišlo jaro do vsi

Zimu v podobě slaměné Morany jsme poslali po vodě pryč a přišel tedy čas obléci město do jarního kabátku. Frymburské květinářství je ráj pro všechny milovníky květin, dekorací a všeho voňavého, takže když předpověď počasí nehrozila většími mrazy, přišel čas tento ráj na zemi navštívit. Domů jsem pak odjížděla s plným kufrem jarních květin. Zasadit je mohli zaměstnanci města. Proč si ale neudělat hezké odpoledne s přáteli z Rožmberského kulturního spolku, společně se zašpinit a přispět troškou práce k tomu, aby místa, kudy denně chodíme, byla hezká a upravená. Dlouho jsem přemýšlela, zda tento příspěvek vůbec psát. Stojí to vůbec za řeč? Pár kytek a chvíle práce? Jenže ono se za tím skrývá něco víc. To, že člověk nemá čekat, až za něj někdo něco udělá. To, že člověk se má starat o místo, kde žije – a tím nemyslím jen pozemek ohraničený plotem. To, že když budeme něco dělat společně, tak uděláme víc, než když budeme pracovat každý sám. K tomu, abych tento příspěvek nakonec přece jen napsala, mě přiměla věta mé kamarádky Jany Krotké, která mi dodala víru, že mám kolem sebe lidi nesobecké a se srdcem na pravém místě. Ta věta byla „Když můžu, tak pomůžu.“ Děkuji, Jani! A vám všem, kteří když můžete, tak pomůžete. Protože vás rozhodně není málo! :-)

- Jana Adamko, foto: Eliška Tomková -

Cesty časem s paní Petrákovou

S prvním jarním sluníčkem se do Rožmberka nad Vltavou vrátila jeho nejstarší obyvatelka, 95letá paní Marta Petráková. Její první kroky vedly k milovaným květinám. Dosud jsem nepoznala nikoho, z koho by vyzařovala dobrosrdečnost tak, jako z této drobné a vždy usměvavé paní. Vždy, když se potkáme, zastavím se s ní, prohodíme třeba jen pár slov, ale i to stačí, abych šla dál s úsměvem a dobrou náladou. Když se poštěstí a máme na povídání více času, vydáváme se na cesty do dob minulých. Někdy se přeneseme jen pár let zpět, ale častěji až do třicátých a čtyřicátých let minulého století, jako právě při našem posledním vyprávění...

J.A.: „Pamatujete si, jak jste slavila v dětství Velikonocy? Chodili za Vámi kluci s pomlázkou?“

M.P.: „My jsme byli hodně na samotě. Domy byly daleko od sebe. Takže k nám s pomlázkou nechodili. Zdobili jsme vajíčka, pekli mazanec, beránka a také jídáše.“

J.A.: „Dodržovali jste například Zelený čtvrtek, Velký pátek apod.“

M.P.: „Určitě. Hlavně Boží tělo. (pozn. Boží tělo je lidový název pro slavnost Těla a Krve Páně. Mše svatá má slavnostní charakter a je završena procesím, které bylo (a bývá i dnes) velkolepou událostí). Při vzpomínce na tento svátek se paní Petráková usmívá a vidím, jak se myšlenkami přenesla v čase a je opět dítětem plným nadšení a nedočkavosti. „To jsem dostala takové krásné žluté šatičky. Ty byly tak krásné! Jakou já jsem z nich měla radost!“

J.A.: „A dodržovali jste před Velikonocemi půst?“

M.P.: „Samozřejmě. Jedly se hlavně brambory, ryby a taková lehká jídla.

Předtím jsme slavili masopust a to bylo veselo. Jen co jsme přijeli ze školy, doma jsme hodili tašky na zem, kluci vzali nástroje a šli hrát. Hrála se dechovka a my tancovali a tancovali. To jsme opravdu protancovali střevíce. Ne jak dnes, kdy holky sedí u stolu. Občas nám kluci donesli něco k pití, ale neseděli jsme.“

J.A.: „A byla to jen zábava pro mladé?“

M.P.: „Byli tam všichni! Mladí, staří. Mí rodiče tam byli. Zpívalo se, tančilo. Dospělí popili, tak jako všude jinde. Ale my mladí nikdy. To neexistovalo. Takto jsme tři dny tančili až do rána a pak hned do školy. Smrděli jsme, unavení jsme byli, třetí den už nám ty řádky litaly, ale všichni jsme na tom byli stejně. (Směje se paní Petráková.) A to si teď vzpomínám, když byl jednou bál, tak když jsme šli z bálu domů, tak někteří už šli do kostela. Báby nám nadávaly, jací jsme neznabozi! (Zase se paní Petráková od srdce směje.)

- Jana Adamko -

Zaniklé obce a osady

Žijeme na místě obklopeném krásnou přírodou a bohatou historií. Tématům z té vzdálenější minulosti se na stránkách zpravodaje pravidelně věnuje Mgr. Veronika Polnická. Dobu ne tak dávnou bych ráda připomněla v příspěvcích o zaniklých obcích v našem nejbližším okolí. Ač máme odborníky zabývající se zaniklými osadami, nejcenějším zdrojem informací jsou potomci tamních usedlíků a vyprávění předávané napříč generacemi. Pomozte nám oživit minulost vašimi vzpomínkami či fotografiemi (oslovit můžete kohokoliv z redakční rady nebo využít e-mailovou adresu podatelna@mestorozmberk.cz).

Vyšebrodský soudní okres čítal v roce 1890 trvale hlášených 16 974 Němců a 13 Čechů. Chalupy se budovaly z kamene a dřeva. Právě kamenné podezdívky jsou často to jediné, co nám dokládá dřívější život.

Horní Jílovce, v současnosti osada spadající pod Rožmberk nad Vltavou, známá také jako České Jílovce, se nachází necelé dva kilometry od Přízeře. Středověký původ sídla dokládá roku 1379 rožmberský urbář. Na počátku 20. století zde žilo 46 Němců v sedmi domech. Po poválečném odsunu nezůstaly domy dlouho prázdné. Již v roce 1947 se zalidnily Maďary, Bulhary a několika Čechy. Pravděpodobně kvůli odlehlosti vesnice zde nově příchozí nevydrželi dlouho a odstěhovali se do větších střediskových obcí. Domy zely prázdnotou, některé popadaly úplně, jiné dlouhá léta chátraly. V posledních letech se ale tento opuštěný kout opět

pomalu probouzí k životu.

V roce 2021 se z kamenné chátrající ruiny, která měla být původně „vejmkem“ k sousednímu statku, stal penzion s příznačným názvem „U Fořta“. Pensionů a všemožných ubytovacích zařízení teď v okolí roste víc než dost. Většinou ale „na zelené louce“ a ne zrovna s citem pro ráz krajiny a historii místa. U Fořta je tomu ale jinak...nevěříte? Vydejte se z Přízeře na krátkou procházku a přesvědčte se na vlastní oči.

- Jana Adamko -

Zdroje: Podhola, Roman. 583 portrétů zmařeně Šumavy. Jindřichův Hradec, 2018.

<http://penzionuforta.cz/>

Smutný úděl patrona města svatého Floriána na hradě, kde pozbyv svých atributů čelí mylným teoriím kolemjsoucích návštěvníků

V samotném úvodu si nejprve představíme osobnost svatého Floriána, poté se zastavíme u existujících i zapomenutých pomníků tohoto svatého v rámci města Rožmberk nad Vltavou a i dalších místech, kde se nachází pomníky svatému Floriánu zasvěcené.

Začneme tedy krátkým životopisným medailonkem **svatého Floriána** (†304 Lorch- Rakousko). Podle legendy byl tento mučedník nejprve vojenským velitelem v Ceti. V dobách systematického pronásledování křesťanů císařem Diokleciánem se dozvěděl o uvěznění velkého počtu jeho druhů v Lauriacu (Lorchu) a rozhodl se vydat jim na pomoc. Během své záchranné mise byl však on sám uvězněn prefektem Quilinem, který jej dal zmrskat a následně přistoupil ke krutější formě mučení a sice tak, že nechal Florianovi dřít kůži z těla. Po násilném aktu bylo jeho zmučené tělo zatíženo kamenem a utopeno v řece Enži. Po jisté době voda vyplavila jeho mrtvé tělo na břeh, kde jej střežil orel, dokud jej nenalezla zbožná vdova Valerie, které jej pohřbila na své zahradě. Na tomto místě byl založen augustiniánský klášter Svt. Florian.

Nejčastěji bývá svatý Florián vyobrazen jako římský voják, rytíř v přilbě, který v levé ruce drží vědro s vodou a hasí hořící dům či kostel a v pravé ruce svírá korouhev s červeným křížem v bílém poli. V některých případech však může být i zpodobněn s kamenem uvázaným kolem krku, když jeho tělo shazují do řeky. Díky svému životnímu příběhu se stal patronem (ochráncem) vojáků, hasičů, kominíků a dalších povolání, během jejich výkonu hrozí nebezpečí ohně, je ale také patronem bouří nebo spálenin. Často se vyskytuje ve společnosti dalších svatých, nejvíce však po boku svatého Jana Nepomuckého, s nímž jej pojil podobný způsob odchodu ze světa. Mnohdy je zachycen se Čtrnácti svatými pomocníky v nouzi. V Čechách i v Rakousku byl kult jejich uctívání velmi silný. Zapomenutým rožmberským pomníkem je bývalá **kaple svaté Kateřiny s oltářem Čtrnácti svatých pomocníků** (nachází se ve sbírkách AJG).

Stal se také patronem měst, jako třeba v Rožmberku nad Vltavou, kde mu byly zasvěceny veřejné stavby, velmi často kašny ve středu města. Kašna na rožmberském náměstí se sochou sv. Floriána pochází z roku

1861 a vztahuje se k velké hrozbě častých požárů, které zde v průběhu 19. století představovaly mnohem reálnější hrozbu zániku než by si kdo býval přál. Hlavním důvodem těchto požárů byla vrůstající obliba tabáku. Vrchnostenský úřad v Rožmberku nad Vltavou se proti tomuto nešvaru rozhodl v roce 1841 zakročit vyhláškou zákazu kouření. Ikonografie svatého Floriána se také zrcadlí v rámci výzdoby kostela **sv. Mikuláše** a doplňuje čtveřici ústředních soch svatých podtrhující sochařskou výzdobu hlavního oltáře.

S požáry ovšem město bojovalo i v minulých stáletích. V 17. století byla příčinou třicetiletá válka a obléhání města a okolí císařskými vojsky, kterého se účastnil i císařský generál Karel Bonaventura Buquoy. O století dříve, přesně roku 1522 plameny ohně poškodily středověkou věž později známou jako Jakobínka, stalo se to v ranních hodinách, kdy ve městě vypukl velký požár šířící se nezadržitelně dál k Hornímu hradu a poškodil i přilehlou věž. Oheň a velká voda, dva nespoutané živly, které se vždy vymykaly a dosud stále vymykají lidské kontrole. Člověk však může být a často také je jejich přímým nebo nepřímým strůjcem, ale v minulosti to bylo více otázkou mezi nebem a zemí. Lidé proto své naděje stále více upínaly k nebi a prosili za přímělu svatých (v případě ohně se obraceli na sv. Floriána anebo v případě velké vody k nám již známému sv. Janovi Nepomuckému).

- Veronika Polnická -